

Zanger Henk Scholte zegt nooit nee

Onlangs presenteerde de Groninger muziekgroep Törf haar nieuwe cd. Renze de Vries sprak met 'frontman' Henk Scholte over wortels en drijfveren.

Van onze kunstmedewerker Renze de Vries

Kan ik je een Obstler aanbieden? Zuver, iets heel edels. Door een vriend van mij gebrouwen, een echte destillaat. Mag eigenlijk niet. Stiekum, komt uit Duitsland hè. Maar ik ben er nog niet blind van geworden."

Henk Scholte schenkt ook zichzelf nog maar eens in. Zo komt het onderwerp vanzelf op tafel: *T Braide Woater*, en hoe breed je dat moet zien.

T Braide Woater is de titel van de jongste cd van de groep Törf, een Gronings volksmuziekgezelschap waar Scholte als zanger (hij prefereert zelf overigens de term 'performer') een belangrijk aandeel in heeft. Of hij de cd en Törf wel even toe wilde lichten was de vraag. Welzeker, natuurlijk, en vervolgens rollen er een duizelingwekkende hoeveelheid namen, talen, grammofoonplaten, zangvoorbeelden, boeken, drukwerken, internationa-

kampen waar ik aan mee deed en zo raakte ik verslingerd aan zijn zus. In Leeuwarden had je toen Wobbe van Sijen, die had een zaakje met grammofoonplaten, aan de Eewal, Bij de Put. Platen met Fries. De Gudrun Seage, ken je dat? Mooi, prachtig! Ik dacht, dat is het".

"Eigenlijk is Törf daar ontstaan. Tenmiste de basis: Eddy de Jonge en ik, twee jongens met een gitaar. Ik kon geen noot zingen, maar succes... Een minimum aan liedjes en een maximum aan respons. Ik kende een heel moppenboek uit mijn kop. Dat was handig bij het verstemmen. In die tijd was dat mode, elk liedje in een andere stemming. Dus als Eddy zat te verstemmen, vertelde ik een mop. Met Törf, dat daar later uit ontstond, hebben we het hele folkcircuit afgereisd. Tot er zo zo rond 1982 de klad in kwam. Maar toen hadden we met name in Duitsland zoveel contacten opgebouwd, dat we daar heel sterk op door konden gaan."

Henk Scholte: "Die Friezen, zeg je? Hoe ik daar bij kom als geboren Stadskanaalster? Via het Friese liedgoed, waar ze op de plaat al heel snel mee uitkwamen. Dat was beschikbaar, in de jaren '70. Maar eigenlijk liep het zo: ik had een vriendin in Bolsward. We hadden in Stadskanaal namelijk een Fries zitten, Hessel Palstra. Hessel organiseerde zomer-

■ Henk Scholte (tweede van rechts) tijdens de presentatie van de cd *T Braide Woater* eind vorige maand.

© Archief NvH

avonturen en liefdesverklaringen door de kamer. Poëzie, dat is zo'n liefde van Scholte. En Simon van Watum, de schrijver van het gedicht waar de cd naar is genoemd, scoort heel hoog. Maar is Van Watum nog goed te plaatsen in het verhaal over een muziekgroep die het Gronings cultuurgoed wenst uit te dragen, dat ligt wat toch wat anders bij (een kleine selectie): Gysbert Japickx, Trinus Riemersma, Evert Taube, Cornelis Vreeswijk, Helmut Debus, Doede Veeman of Fred Åkerström. Friezen, Duitsers, Zweden, en allemaal belangrijk volgens Henk Scholte.

Wist je dat Vreeswijk veel beroemder is geweest in Zweden dan in Nederland? En Fred Åkerström, daar heb ik de muziek van leren kennen in Oldenburg. Iemand zou daar zijn werk zingen en dat ging op het laatste moment niet door. Toen moet er iemand gezegd hebben: *Der Henk, der kan das singen, ruf ihn mal an*. Ik had nog nooit van die hele Åkerström gehoord, maar goed, ik zeg nooit nee. Ik kreeg een boekje, en moest dat allemaal leren. En het sloeg in als een bom. Ik heb het op mijn manier gedaan, me nooit aan de noten gehouden, maar het bleek absoluut de goeie manier te zijn. Prachtige scabreuze

teksten, een beetje ondeugend".

"Drie jaar achter elkaar heb ik het gedaan. Op onze cd staat een nummer, Johnny Rau. Ik kan je het origineel van Åkerström laten horen, de *Swarter Sailer*. Ik had die tekst gekregen en ik dacht, verrek, dat past precies op die melodie. Het was net of het precies zo geschreven was. Dus ik kwam er niet voor weg. Het was voor mij een manier om Fred Åkerström te eren".

"De Tweede Wereldoorlog heeft een heel dubieuze zaak gemaakt van de volkmuziek. Daar mag eigenlijk niet over gepraat worden, over het volkseigene. Dat is taboe, besmet. Maar ik zeg altijd, als ik toevallig in Barcelona geboren was of in Sao Paolo, dan had ik die taal van daar gebruikt, maar ik had precies dezelfde dingen verkondigd. Het volkseigene is ook maar een begrip, het is alleen misbruikt. Het vreemde is: waarom zijn Nederlanders gek op volkscultuur als ze in Spanje zijn? Dan gaan

ze op stap, uit hun dak, gaan ze met z'n allen een reidans doen. Dat vinden we geweldig. Maar als wij op onze klompen toer gaan is het ineens kneuterig, bescheten".

"Het probleem is, we zijn hier doodsbenauwd voor het geitenwollen-sokkengedoe. Maar ik vind ze gewoon lekker warm. Gelukkig wordt het probleem volgens mij steeds minder. Des te meer Europa de grenzen opengooit, des te meer de mensen weer een beetje het besef krijgen wie ze zelf zijn. Ik denk niet dat 'Europa' een vervlakking van cultuur gaat betekenen. Ik denk dat er juist een tegenbeweging ontstaat".

Törf treedt vrijdag 26 november op in Café De Witte Brug in Woltersum.